

Таблиця 2. Деякі фактори системного ризику у фінансовому секторі

Системний рівень	Індивідуальний рівень
<ul style="list-style-type: none"> • Ступінь рівномірності процесу реформування всіх складових економічної системи • Частота, масштаби та інтенсивність макроекономічних та інших шоків (різке погіршення торговельної кон'юнктури, масові банкрутства, біржові кризи, політичні кризи тощо) • Рівень розвитку конкурентних відносин у фінансовому секторі • Рівень ефективності фінансових ринків 	<ul style="list-style-type: none"> • Природа економічних стимулів та мотивів у поведінці окремих учасників фінансових ринків та фінансово-кредитних інститутів • Специфіка та інтенсивність взаємозв'язків між окремими фінансовими інститутами • Частка ринку, якість менеджменту в системоутворюючих фінансових структурах, що концентрують у собі ризику всього фінансового сектору або окремого його елемента

тивності та рівнем конкуренції будуть властиві різні рівні системного ризику. Водночас на рівні окремих суб'єктів фактори системного ризику будуть пов'язані зі спроможністю окремих системоутворюючих фінансових інститутів впливати на розвиток сектору (секторів), в яких вони функціонують.

Особливість формування системних ризиків на індивідуальному рівні часто полягає у невідповідності раціональної поведінки окремого учасника фінансового сектору ефективності системи загалом. Хоча кожний з учасників намагається максимізувати прибуток або мінімізувати втрати, "сумарно" розрізнені дії всіх учасників ринку та їх індивідуальні ризики можуть призвести до накопичення кризового потенціалу (активне зростання обсягу кредитно-інвестиційних або спекулятивних операцій однорідної спрямованості), або до власне реалізації систем-

ного ризику (масове вилучення банківських депозитів, паніка на ринку цінних паперів тощо). При цьому, згідно з теорією складних систем, різноманітність (диверсифікація вкладень, уникнення "стадної" поведінки на фінансових ринках як результат посилення його учасниками аналітичної складової при прийнятті рішень) є основою життєздатності будь-якої системи, сприяє зміцненню її стабільності як цілісного утворення.

ВИСНОВКИ

Системний ризик у діяльності фінансового сектору – не арифметична сума індивідуальних ризиків, а ризик, сформований взаємозв'язками між елементами системи фінансових посередників. У контексті протидії системному ризику для фінансового сектору сьогодні

найактуальнішими є дві групи задач:

- усунення структурних диспропорцій, накопичених у період активного зростання;
- створення нових умов і конфігурації системи фінансового посередництва, що забезпечать стимули для розширеного фінансування економічних процесів.

Література

1. *Зубанов Н.В., Пестриков С.В. Аналіз устійчивости функционирования экономических систем относительно поставленных целей.* – Самара: Издательство Самарского государственного технического университета, 1999. – 133 с.
2. *Рисін В.В. Системний ризик банківського сектору: сутність, форми та чинники // Ефективна економіка.* – 2010. – № 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=184>.
3. *Oliver De Brandt, Philip Hartman. Systemic risk survey / Рабочий доклад Европейского центрального банка.* – 2000. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>.
4. *Risk Concentrations Principles, Joint Forum.* – Basel Committee, IOSCO, IAIS. – 1999.

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється Національним банком України один раз на місяць (за липень 2012 року)*

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	509.7987	16	434 LYD	100 лівійських динарів	639.6559
2	986 BRL	100 бразильських реалів	386.0179	17	484 MXN	100 мексиканських нових песо	57.2582
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	191.1990	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	59.6455
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	6.8986	19	554 NZD	100 новозеландських доларів	631.6931
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.8196	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	8.4644
6	981 GEL	100 грузинських ларі	487.9128	21	604 PEN	100 перуанських нових сол	300.3006
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	103.0025	22	642 ROL	100 румунських лейв	224.0091
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	131.9156	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	213.1163
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	203.9527	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	12.5176
10	356 INR	1000 індійських рупій	139.9860	25	901 TWD	100 нових тайванських доларів	26.6723
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.6507	26	972 TJS	100 таджицьких сомони	167.7088
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.6884	27	952 XOF	1000 франків КФА	15.2062
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	16.9524	28	152 CLP	1000 чилійських песо	15.7410
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	2848.3607	29	191 HRK	100 хорватських кун	132.6766
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	5.3159	30	255	100 доларів США за розр. із Індією	639.4000

* Курс встановлено з 01.07.2012 року.

Підготовлено департаментом аналізу та прогнозування грошово-кредитного ринку Національного банку України.